

DUGOSELSKA KRONIKA

GODINA XI.
BROJ 156
3. SRPNJA 1978.
Cijena 2 din.

GLASILO DRUŠTVENO-POLITIČKIH ORGANIZACIJA OPĆINE DUGO SELO

PALIM BORCIMA

Po ulasku okupacionih snaga u Jugoslaviju 1941. godine Centralni komitet Komunističke partije Jugoslavije pozvao je narode Jugoslavije na oružani ustank protiv neprijatelja. 22. lipnja 1941. godine Partija je pozvala narode rječima: »Proleteri svijet zemalja Jugoslavije na svoja mesta, u prve borbe redove. Zbijte čvrsto redove oko Vaše avangarde Komunističke partije Jugoslavije... Vi, koji stenjete pod okupatorskom čizmom, svi Vi, koji ljubite slobodu i nezavisnost, koji nećete ropstvo, znajte, da je kucnuo čas borbe za Vaše oslobođenje od fašističkog osvajača. Zato pridonelite svoj dio u borbi za Vašu slobodu, pod vodstvom Komunističke partije Jugoslavije... Ne dajte se zavesti raznim domaćim reakcionarima, koji su u službi okupatora! Vaše je mjesto u borbenim redovima radničke klase, koja se bori za svoju i Vašu istinsku slobodu i nezavisnost. Od te borbe zavisi i Vaša budućnost i budućnost Vaše djece!«

Razvoj događaja je iznenadio neprijatelje. Sve što je bilo čestito, rođljivo, tko je volio svoju zemlju, bez obzira na nacionalnu, vjersku i bivšu stranačku pripadnost, star i mlad, muško i žensko, čak i djeca, digli su se kao jedan borac u obrani časti, nezavisnosti i slobode svoje zemlje.

DANA 4. SRPNJA 1941. g. u Beogradu na sjednici CK KPJ izrađen je plan oružanog ustanka, koji se počeo širiti. Borbeni poklic - Smrt fašizmu - sloboda narodu! raspljavao se u cijeloj zemlji. Stvorena je moćna i nezadrživa Narodnooslobodilačka vojska, herojska Jugoslavenska narodna vojska. Okupator je biježao zajedno s domaćim izdajicama. Naši su narodi odoljeli svim sedam neprijateljskim ofenzivama. Svaka borba traži žrtve. Borba je bila velika i milijun sedamstotisecu boraca izgubilo je svoje živote, natopilo krvaju svoju zemlju i stvorilo temelje novoj domovini. Pali borci su do stajni našeg postojanja i našeg sjećanja.

4. srpnja se svake godine slavi kao DAN BORCA. Dan ustanka naroda Jugoslavije. Savez boraca narodnooslobodilačke borbe i svi naši narodi svečano slave taj dan. U cijeloj zemlji krite se cijecem grobovi palih boraca i mjeseta na kojima su poginuli, polazu se vjenči na spomenike podignute narodnim borcima, podižu se novi spomenici i kosturnice palim borcima, dižu se u njihovu čast škole i - druge ustanove, održavaju se partizanski marševi i improviziraju borbe, održavaju se svečane privrede i akademije, posjećuju se porodice palih boraca, vodi se briga o njihovoj djeci.

Preživjeli borci nadahnjuju svojim primjerom i primjerom palih boraca nova pokolenja za nesložljivo bratstvo i jedinstvo, slobodu i nezavisnost i socijalističku izgradnju svoje domovine.

D. K.

Preseka u NOR-u

Preseka je malo selo smješteno na lijevoj obali rijeke Save, jugoistočno od grada Zagreba, udaljeno oko 30 km. Između dva svjetska rata selo je brojalo 73 domaćinstva i to uglavnom poljoprivrednih, s oko 330 stanovnika. Većina domaćinstava je bilo siromašno i srednje, njih preko 91%, svega 8% je bilo imućnih domaćinstava a koja su posjedovala preko polovicu obradivih zemljišnih površina. Zbog toga dobar dio muškaraca je uz poljoprivredu tražilo zaradu na kopanju kanala, izgradnji nasipa, izvozu šljunka iz rijeke Save, te odlaskom na privremeni rad u Francusku, Belgiju i Luksemburg, a isto tako veliki broj žena, muškaraca i djece radio je na imanju imućnih seljaka.

Još prije prvog svjetskog rata selo Preseka je bilo politički aktivno, u njega su prodirale ideje Hrvatske republikanske seljačke stranke koje su unosili sljedbenici ideja braće Radića Ivan i Duro Sandor. U to su vrijeme često, puta u Preseki boravili Antun i Stjepan Radić i održavali političke sastanke sa seljacima.

Poslije prvog svjetskog rata politički život je postao još intenzivniji. 1920/1921. osnovana je u Preseku organizacija H.R.S.S.-e, tako je većina mještana bilo članov H.R.S.S., dosta

Poziv na svečanost

Centralna svečanost povodom Dana borca za općinu Dugo Selo održati će se 4. srpnja 1978. godine u Preseki.

Organizator ovogodišnje svečanosti su Općinski odbor SUBNOR-a Dugo Selo i društveno-političke organizacije mjesa Preseka.

Ovogodišnja proslava održava se u znaku svečanog uručenja Povelje o bratimljenu općini Mionica iz Socijalističke republike Srbije. Delegaciji općine Mionica Povelja će biti predana na samom svečanom zboru građana povodom Dana borca.

Svečanost počinje samog 4. srpnja u 10,00 sati prigodnim govorom. Nakon prigodnog govora izvršit će se predaja Povelje delegaciji Mionice, dok će cjelokupan dan popunjavati različiti prigodni sadržaji.

Kulturno umjetnički program, već tradicionalna sportska olimpijada, te brzinske vježbe dobrotoljno vatrogasnih društava.

Organizator svečanosti založio se je, te obezbijedio autobusni prijevoz iz svih mjesa naše komune. Raspored autobusa donosimo u ovom broju »Kronike« u cijelosti.

m.

je bilo preplatnika na glasilo »Dom«, kojega je urediо Radic.

Kako je uvođenjem diktature kralja Aleksandra Karađorđevića 1929. godine zabranjen sav napredni politički rad i uopće djelovanje političkih partija opozicije, tako je bio zabranjen rad H.R.S.S. Pošto je u Preseki politički život već bio razvijen, nije se pasiviziralo, već je osnovano Dobrovoljno vatrogasno društvo Preseka 1929. godine i u tom društvu se nastavilo javno društveno i politički djelovati. Kroz DVD-ov odvijao se sav društveni i politički rad u selu sve do drugog

svjetskog rata. Tako je 1933. godine bila u selu Preseka na najvećoj lipi izvešena hrvatska zastava. Tada je bilo zabranjeno isticanje nacionalnih obilježja, posebno hrvatske nacionalnosti; zbog toga su žandari iz Dugog Sela i općinske vlasti provodili istragu tko je izvješio zastavu, ali krivec nije nikada pronašli, jer nije bilo izdajica.

Ideje naprednog radničkog pokreta u selu Preseka počinju ulaziti 1932. godine. One su prodirale iz selja Ježeva u kojem je djelovala orga-

Nastavak na 2. strani

TREBA JOŠ RADITI

U nedjelju 25. lipnja komunisti jedinica teritorijalne obrane s područja pet općina održali su svoju konferenciju u Domu JNA Dugo Selo.

Konferenciji su prisustvovali predstavnici Republičkog štaba TO SR Hrvatske, Staba TO Zajednice općina Zagreb, predstavnici javnog i društveno-političkog života Zajedni-

ce općina Zagreb, te skupština općina Vrbovec, Sesvete, Želina, Donja Stubica i Dugo Selo.

O radu organizacije SK u jedinicama TO govorio je sekretar Konferencije SK drug Vejko Duplje. Kroz referat i diskusiju konstatirano je da su komunisti vodeći snaga u jedinicama TO, ali da treba još mnogo raditi kako bi sve jedi-

nice od najniže do najviše ulagale maksimalno truda za postizanje što boljih rezultata na polju borbenog spremnosti, moralno-političke jedinstvenosti i drugih aktivnosti vezanih uz djelovanje i rad jedinica teritorijalne obrane. S konferencije je upućeno pozdravno pismo Maršalu Jugoslavije Josipu Brozu Titu.

m.

Sekretar's speech

Opening of the conference

Narod ovog kraja već se je 1941. godine odazvao pozivu Tita i Partije

Nastavak sa 1. strane

nizacija Komunističke partije Jugoslavije od 1920. godine. Poslije 1930. godine napredno političko ili komunističko djelovanje putem Vatrogasnog društva provodio je Ivan Skubić siromašni seljak i zidarski radnik, te Ivan Vrančić kovački pomoćnik i kasnije kovački majstor. Organiziranje širenje ideja naprednog radničkog pokreta otpočelo je aktivnošću Dure Bana iz Oborova Gornjeg, koji je bio kolarski pomoćnik u selu Obedišće kod kolarskog majstora Skulec Ivana, inače poznatog komunista. Tada je selo Obedišće imalo partisku celiju zajedno sa Ježevom.

Ban Duro povezao se sa Skubićem Ivanom i Vrančićem Ivanom i donio im marksističku literaturu iz Ježeva, iako tada ova dvojica još nisu bili članovi KPJ-a, ali u Preseki i susjednim selima svi su ih smatrali komunistima, a što su stvarno i bili, jer su širili napredne komunističke ideje kroz pojedinačne razgovore i na sastancima vatrogasnih društava.

Poslije 1934. godine, kada je počela diktatura, politički život u selu je bio sve intenzivniji. Kroz vatrogasno društvo vršena je priprema za izgradnju vatrogasno-društvenog doma, koji je izgrađen 1936. godine. Još ranije 1933/34. godine osnovan je i Ogranak »Seljačke slogs« i tako se još više razvio kulturno-prosvjetni i zabavni život u selu. Održavane su priredbe na kojima su prikazani kazališni komadi, kao »Matija Gubec«, »Zemlja«, »Građanići«, »Jezavac pred sudom« i dr. Na te priredbe dolazili su ljudi iz susjednih sela, tu su proširivane napredne ideje, jer obično uz priredbu su održavani politički govori. Obično je govor održavao Skubić Ivan, a poneki put je dolazio Tomo Bugarić i Tomo Gerec iz Ježeva, poznati komunisti. Oni su znali održati govor koji su ljudi rado slušali.

U to vrijeme jedna od velikih pobeda naprednih ideja i ljudi u Preseki je izboren pravo na zemljaničku zajednicu zvanu »Poloj«. Zemljiste toga polaja bogati sejaci su htjeli podijeliti, jer po tzw. Šešijalnom pravu njima bi pripala većina, tako reći skoro sve zemljiste, dok siromašni seljaci ne bi dobili ništa. Uz upornu borbu većina seljaka, srednjih i siromašnih s jedne strane i manjine bogatih s druge strane, vedenjem nekoliko godina dugačke parnice pred sudom u Zagrebu, položio je ipak ostao zajedničko vlasništvo svih stanovnika sela Preseka, kao što je i danas.

Također uspješno je provedena akcija uređenja poloja tj. izvršeno je čišćenje grmlja, vrba i drugog drveća, te tavanjanje barutina i građe. U planu je bilo potpuno ravnjanje i uređenje poloja, ali ta akcija je prekinuta drugim svjetskim ratom.

U 1938. godini formirana je prva partiska organizacija u selu Preseka. Članovi organizacije su bili Ivan Skubić, Ivan Vrančić, Mato Vuždar, uskoro iz partiske organizacije Dubrovčak Desni došlio je i Duro Ban, koji je bio član Partije od 1937. godine. Tokom 1939. i 1940. godine u članstvo KPJ-e su primljeni Marić Vrančić, Kata Vrančić i Duro Durkan.

Početkom 1939. godine formiran je omiljinski aktiv u kojem su bili Mato Vrančić, Mato Skubić i Stjepan Ivančan. Pod konac 1939. godine omiljinski aktiv je pretvoren u grupu SKOJ-a u kojoj je, osim naprijed navedenih, bio i Stjepan Vrančić. Ova grupa SKOJ-a bila je pomoćnik partiske organizacije, provodila je sve akcije zajedno s članovima partije u selu Preseka. Tako je 1941. godine okupljeno veliki broj omiljnika i omiljinki u Savez mlade generacije, koji je 1942. godine dobio naziv USAOH.

1939./1940. godine osnovana je organizacija žena u koju je bilo okupljeno veći broj odnosno preko 20 žena, ta je organizacija kasnije prešla u Antifašističku frontu žena.

Također 1940. godine organizirano je i okupljeno preko 20 simpatizera KPJ-e. Oni su provodili direktive partije u DVD-u, Ogranku »Seljačke slogs«, među ženama, omladini i seoskoj upravi. Od tih drugova je 1941. godine formiran prvi seoski Narodno-oslobodilački odbor, koji je djelovao, odnosno vršio funkciju narodne vlasti sve do završetka rata, kao i neposredno poslije oslobođenja, sve do prvih izbora za organe narodne vlasti. Prvi predsjednik seoskog NOO bio je Ivan Kolar — Luka, a kasnije Filip Herak i Mato Vrančić.

Političko djelovanje partiske organizacije Preseka vrlo dobro se osjećalo na djelu Posavine. Članovi partije su razgoljavali reakcionarnu i protunarodnu buržoasku politiku, HSS-ka dr. Mačeka na čelu, a čiji eksponent na području općine Oborovo je bio Stjepan Đurović. Zbog svoje političke nemoci u borbi protiv komunista, rukovodstvo HSS-a kotara Dugo Selo sa svojom »Seljačkom zaštitom« iz Crne i Oborova otpočelo je hajku na komuniste i napredne ljudi. Tako je u veljači 1940. »zaštita« iz Oborova napala komuniste sela Preseka, ali tada se diglo na noge čitavo selo i potjeralo »zaštittare«. Pošto se »zaštita« obrukala pred narodom, u akciju protiv komunista se angažirala Kotarska oblast Dugo Selo. Tada je uhvaćeno i zatvoreno 15 ljudi naprednijih ideja, među njima i nekoliko komunista, od toga iz sela Preseka 9 ljudi. Oni su bili u zatvoru 15 dana.

Aktivnost članova partije Preseka nastavila se nakon okupacije 1941. godine. To se vrlo dobro osjećalo, jer tada veliki broj obveznika uopće se nije odazivao pozivu ustaških vlasti u vojne jedinice domobranstva.

Značajno je napomenuti da su pod konac srpnja 1941. u selu Preseka beravili u ilegalnosti pripadnici Sisačkog partizanskog odreda. Dio tog odreda morao se skloniti za vrijeme ofenzive ustaša na Šumu Brezovica u kojoj je imao odred svoju bazu. Među pripadnicima odreda bio je i Franjo Ogulinac — Seljko Španski borac, odnosno kapetan španake republikanske vojske, poginuo 1942. godine kao komandant II operativne zone, proglašen za Narodnog heroja.

Aktivnost komunista osjetila je ustaške vlasti i zbog toga je poduzele mjeru da sprječi djelovanje komunista. Općinska vlast u Oborovu i Kotarska vlast u Dugom Selu nije imala političke a niti vojne snage, da sprječe aktivnost članova partije Preseka. Zbog toga su pozvali u pomoć policiju iz Zagreba. Tako je 18. i 20. prosinca 1941. godine ustaška policija iz Zagreba uz pomoć žandara iz Dugog Sela i Posavskih Bregova izvršila prepad na selo Preseka. Tada su opkolili selo i sve odrasle muškarce i dio žena natjerali u društveni dom, prijetili i maltretirali ih, tražili da kažu gdje se sakrivaju komunisti. Kada nitko nije ništa priznao i nikoga nekao, uhapsili su 8 simpatizera KPJ-e, odvelli ih u zatvor Zagrebačke policije Dordićeva ulica. Zatvoreni su slijedeći drugovi: Vrančić Stjepan, Vrančić Mato stariji, Vrančić Mato mladi, Durkan Duro, Durkan Stjepan, Duranec Duro, te iz Oborova Kukuric Ivan i Ban Barica. Oni su bili u zatvoru preko 30 dana, a neki 90 dana. Uslijed nedostatka dokaza svi su pušteni kući, ali su bili dosia preuteni, tako su Vrančić Mato st. i Vrančić Stjepan uslijed ozljeda ubrzo umrli. Ustaška vlast je tada raspisala potjernicu s nagradom od 50 do 100 hiljada kuna, tko prokaze ili uhvat komuniste Skubić Ivana, Ban Duru, Vrančić Ivana, Vuždar Matu i Skubić Matu.

Tokom 1942. godine u NOP-u selu Preseka okupljeno je veliki broj ljudi, ojačao je ponovno rad partiske organizacije, a naročito rad grupe SKOJ-a, koja je na sebe preuzeila najveći dio zadatka. Povećala se SKOJ-evska grupa za 10 članova i tada je brojila 13 članova, a Savez mlade generacije brojio je 25 članova.

Tokom 1943. u Preseki je bilo sjedište Okružnog komiteta KPH-a Zagreb. Tako su u Preseku dolazili viši rukovodioci kao Dragutin Šalić — Konspirator, Dr. Pajo Gregorić — Brzi, Marko Belinić, Dušan Calić — Čule, Marijan Cvetković, Ivo Marinković, Rade Bulat i Anka Be-ruš.

Po što je Preseka bila sjedište i svratište mnogih rukovodioča ona je postala centar NOP-a na dijelu Posavine i kotara Dugo Selo. Tako je u Preseki na sjednici Okružnog komiteta KPH-a Zagreb 27. kolovoza 1943. godine donijetsa odluka odnosno upućen prijedlog Centralnom komitetu KPH-a i Stabu II operativne zone da se formira partizanski odred, koji je dobio naziv Zagrebački partizanski odred. Prema tome svečano formiranje Z.P.O. izvršeno je u selu Preseka rujna 1943. godine ili bolje rečeno u Preseki je otpočelo formiranje Odreda, da bi njegovo konačno formiranje bilo izvršeno nekoliko dana kasnije u selu Hrušćića.

Isto tako Preseka je bila domaćin formiranja Posavskog partizanskog odreda, čije je prikupljanje i formiranje otpočelo u ožujku 1944. godine, a svečani čin formiranja trebao se obaviti 29. ožujka 1944. Prekinut je neprijateljskom ofenzivom pozatom kao »Oborovska bitka«.

U studenom 1943. godine u Preseki je održan veliki miting, odnosno proslava Oktobarske revolucije. Na tomu mitingu uz vojne jedinice Z.P.O.-a, aktivista NOP-a s područja okruga Zagreb, bio je prisutan veliki broj stanovnika iz svih sela Posavine.

Većina domaćinstava sela Preseka bila je na strani NOP-a, izuzev nekoliko koji su bili neprijateljski raspoloženi, te čiji su muški članovi (njih 5) 1945. godine otišli u ustašku miliciju u Dugo Selo. Ovi su bili pod utjecajem reakcionarnog vodstva HSS i dr. Mačeka. Samo je domaćinstvo Ivana Skubića bilo poluustaško, zvanog »načelnik«. On je bio ustaški konfident streljan.

Kroz čitavu NOB-u stanovnici Preseke su dali za NOV-u veliki broj sitne i krupne stoke, tone žitarica — kukuruza, krumpira i drugih živećih namirnica. Dali su veliki broj razne odjeće i obuće, te nahranili veliki broj boraca.

Borci ZOP, kao i Posavskog odreda uvijek su s veseljem dolazili u Preseku, jer ih je narod primio s posebnom mpažnjom. Dobro su hranjeni po kućama, okupani, očišćeni od ušiju i dobivali čisto rublje. O svemu tome najviše se brinule omiljene žene. To je uvijek bilo narodno veselje, jer se tada održavala priredba odnosno miting kao i ples. Ivan Vrančić

DOM ZDRAVLJA DUGO SELO
na osnovu odluke Radničkog savjeta od 20. 6. 1978. godine
raspisuje

NATJEČAJ

za sklapanje ugovora s učenicom završnog stupnja srednjeg obrazovanja za zvanje

1. EKONOMSKI TEHNIČAR — jedan učenik

Uvjjet:

- svršen pripremni stupanj usmjerenog obrazovanja,
- da nema zdravstvenih i drugih zapreka za obavljanje poslova i zadatka u navedenom zanimanju.

Prednost imaju učenici s boljim uspjehom.

Rok za podnošenje molbe 8 dana nakon objave.

Ponude dostaviti Savjet Doma zdravlja, Dugo Selo.

Sjećanje na povijest

Učenici zagrebačkih osnovnih škola koje posjećuju memorijalnu izložbu i spomen-kosturnicu u Oborovu, često kao zadatak rješavaju likovno i literarno temu Oborovske bitke.

U ovom broju donosimo dva literarna i jedan likovni rad učenika osnovnih škola iz Zagreba nakon posjeti Spomen području Oborovo.

m.

Oborovska bitka

*Malo mjesto pokraj Save,
uspomenu tužnu čuva
na poginule partizane
iz boja teška, ljuta.*

*Hrabcu su se borili
nada im u srcu bila,
al' mnoge rafali pokosili
nada se ugasišta.
U preživjetih
vjera u slobodu ostala.*

*A evo i potok Črnc
sav u krvi dalje teče.
»Pao je Stjepan Bobinac!«
— drug drugu tužno reče.*

*I borba se stišala
na stotine života u nepovrat
odnjela.
Sloboda je osvanula!
Mir narodu vratila.*

Irena Cajher IIIa

Bitka kod Oborova

*Strašna je bitka kod Oborova bila
i mnogo je partizana pogubila.
Oni su se hrabro borili
i svoj život su izgubili.*

*Mnogi su komandanti tu poginuli
i bori su bez njih ostali.
I dalje su se hrabro borili
i neprijatelja su pobjedili.*

*Stjepan Bobinac je pao,
za slobodu svoj život je dao.
Iz Dugog Sela i Siska, partizani
su dolazili,
ali se više nisu vraćali.
Potok Črnc krvav je bio,
neprijatelj ga je krvavo zabilo.
Neprijateljski mitraljezi kose,
i žalost pronose.
Prije trideset i četiri ljeta, to je bilo,
i sreća što se nije ponovilo.*

Natalija Milanja IIIa

Osnovana omladinska organizacija Crvenog križa

Omladina Crvenog križa predstavlja značajnu društvenu snagu u razvoju organizacije i socijalističkog odgoja uopće putem humanističke aktivnosti, pomažući svima onima kojima je pomoć potrebna.

Na osnovičkoj skupštini održanoj 11. 6. 1978. godine bilo je svećano i radno. Uz prisutne članove organizacije Crvenog križa od pozvanih gostiju prisustvovali su delegati Općinske organizacije Crvenog križa Dugo Selo u skupštini Crvenog križa Hrvatske drug Cvitanović Vjekoslav i drug Škulec Mijo predsjednik Kluba lijecenih alkoholičara Dugo Selo, koji su svojom diskusijom doprinjeli ozbiljnom radu ove skupštine. Na osnovu Programske orijentacije u odnosu na omladinu u organizaciji: Crvenog križa i Prijedloga Programa rada Omladinske organizacije Crvenog križa Dugo Selo, učešće u diskusiji uzele je sedam članova, koji su govorili o dosadašnjem radu u organizaciji Crvenog križa, kao i o želji da se Program rada u cijelosti izvrši, sa željom da se izvršavanju zadatka pride odmah. Nakon diskusije donesen je jednoglasno Plan realizacije Programa za 1978. godinu, koji sadrži

— omasovljenje dobrovoljnih darivača krvi 1. 7. 1978. godine

— predavanje o krvnom pritisku i mjerjenje krvnog pritiska

— što je bolest, a što ovisnost i time je to povezano, što je samopomoć, što je dobrosusjedska pomoć — predavanje i razgovor sa liječnikom

— borba protiv tuberkuloze

— predavanje ili razgovor sa liječnikom specijalistom prema izboru

— upoznavanje sa Zenevskim konvencijama u suradnji sa ostalim činocima

— osposobljavanje — ekipe prve pomoći

— ekipe za socijalni rad

— obilježavanje 100. obljetnice postojanja organizacije Crvenog križa na tlu SR Hrvatske;

— akcija »100 stabala za 100 godina humanosti« posvećena Domu Omladine u Dugom Selu;

— inicijativa za izgradnju Domu Omladine u Dugom Selu u okviru kompleksa Sportsko-rekreacionog centra u Dugom Selu,

— doprinos ideji OOCK Dugo Selo za osnivanje Galerije »Bratstva i jedinstva« pri OOCK Dugo Selo, posvećeno Domu Omladine u Dugom Selu

— razvijanje drugarstva i društvenog života kroz izlete, ples i druge oblike.

Kod provođenja svih ovih akcija organizacija Crvenog križa računa ne samo na njihovu materijalnu vrijednost, koja omogućava pružanje pomoći onima, kojima je pomoć potrebna, nego računa i na odgojno djelovanje takvih akcija u razvijanju solidarnosti i uzajamnosti, smisla za društveni i drugarski život, smisla za međusobno pomaganje, samoodržanje i štednju, smisao za očuvanje čovjekove okoline, prirodne i radne sredine. To je razlog da organizacija Crvenog križa u svojoj djelatnosti i zadacima uvijek sistemski i planски radi na odgoju i obrazovanju mladih članova, na odgoju u duhu socijalističkog humanizma, koji je identičan s osnovnim humanističkim ciljevima i pogledima našeg društva u cijelosti. Rad mladih u organizaciji Crvenog križa u mnogome pridonosi razvoju cijelokupne ličnosti i cilja socijalističkog odgoja.

Mlade kroz rad i putem rada osposobljavamo za aktivne i korisne gradane samoupravnog socijalističkog društva, jer tko ima mlade, taj ima i budućnost.

Organi Omladinske organizacije Crvenog križa Dugo Selo:

1. Za predsjednika Skupštine : izvršnog odbora — Damir Hörl
2. Za potpredsjednika — Nenad Plašić
3. Za sekretara — Miro Krčmar
4. Izvršni odbor za članove — Jasminka Pavlović, blag. Jonjić Davor, Rajka Narantić, Zoran Ivačević, Zoran Banković, Željka Vendl, Nina Pejvac, Draško Perković i Sonja Ivančević.
5. Nadzorni odbor — Ivica Mavrek za predsjednika
6. Maja Duplić i Marijan Harabić za članove.
7. Delegati za Mjesnu organizaciju Crvenog križa Dugo Selo — Damir Hörl, Nenad Plašić, Miro Krčmar, Jasminka Pavlović, Ivica Mavrek, Maja Duplić, Marijan Harabić, Željka Vendl, Nina Pejvac, Draško Perković i Sonja Ivančević.

Dragica Pejvac

Sjećanje učenika na spomen područje

Dan škole Rugvica

Osnovna škola Rugvica obilježila je svoj dan prigodom izložbom dieđeljih radova, te nizom drugih aktivnosti učenika i nastavnika ovog vrijednog kolektiva.

U povodu Dana škole u Rugvici je održana svećana akademija na kojoj su okupljenim građanima, gostima, učenicima i nastavnicima, o razvoju

škole Rugvica, govorio direktor škole. Kulturni-umjetnički program, kojem su izvodili učenici uz aktivno učeće svojih nastavnika, oduševio je sve prisutne.

U ovom broju donosimo nekoliko fotografija s nedavno održane proslave Dana škole u Rugvici.

m.

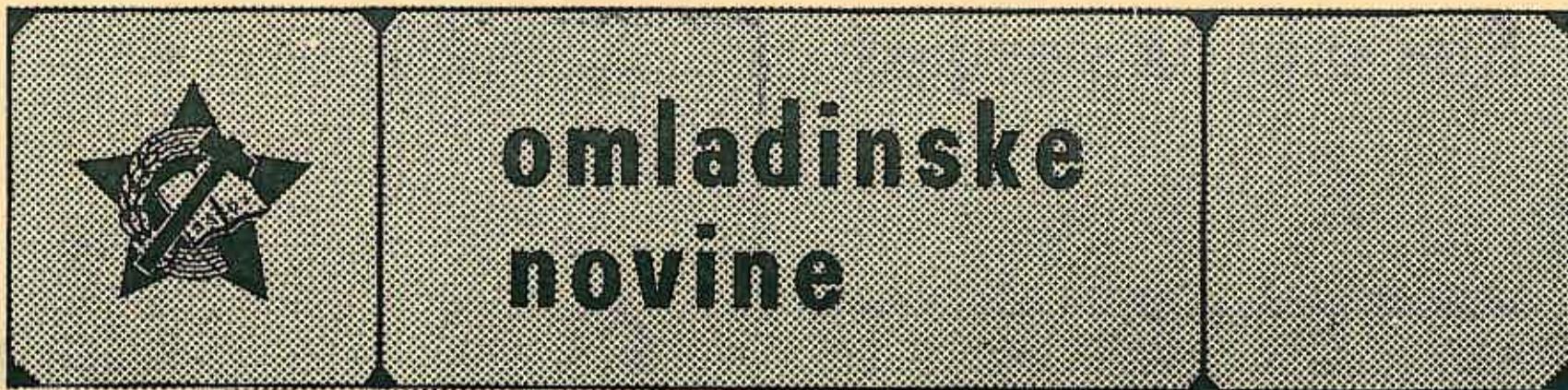
S izložbe dieđeljih radova

Mali folklorački izvedbi splet posavskih kota

Svečano otvaranje programa povodom Dana škole

Nakon 5 brojeva

Prošla je polovica ove godine a s njom i mali jubilej »Omladinskih novina«. Izašlo je pet brojeva koje su uredili sami omladinci, svojim napisima iz života mladih, njihovih problema, kulturnih i sportskih događaja, zanimljivosti i šaljivih samo-kritika i kritika dogodostina iz našeg zajedničkog života. Smiljana Drame, Jadranika Pavlović, Maja Crnić, Miro Krčmar, Nenad Plašić, Zdravko Pekera, Zoran Ivančević uz urednika Branka Keceta trudili su se u dosadašnjem radu, uz sve-srđnu pomoć urednika »Dugoselske kronike« Hrvoja Medimorca da njihovi zapisi i napisи povremeni dospisnici, »Omladinske novine« podignu na jedan kvalitetan nivo, interesantan ne samo za mlade naše općine već i za ostale čitače »Dugoselske kronike«.

»Omladinske novine« još nisu ispunile svu očekivanja, jer ima pre malo napisova mladih iz okolnih selja naše općine. No one su ipak došle na tapetu onima, koji su u njima pronašli sebe. Prijetnje takovih i razna »pričanja« i »mišljenja« nisu pokolebali ove mlade ljude, da nastave s radom, onako kako je zamišljen, prvenstveno samokritički i kritički odnos prema omladinskim pitanjima i pitanjima i dogadajima iz naše okoline, u cilju informiranja, kako šire omladinske baze, tako i mještana naše komune, o radu i problemima mladih i njihovom načinu rješavanja.

Ovaj napis ne treba shvatiti kao hvalospjev ili reklamu, već kao po-

ticaj za daljnji rad sadašnjim i novim članovima ove komisije i cijelokupnog omladinskog sastava naše komune, da stvarnim aktivnostima pridonese izgradnju delegatskog sistema. Većina članova redakcijskog odbora odlazi u sastavu naše prve samostalne brigade »Malo Vranek - Capajev« na Saveznu radnu akciju u Sjenicu, odakle će izvjestiti o radnim uspjesima, kulturnom i sportskom životu akcijsa, mladih ljudi koji žele dobrovoljnim radom dokazati da su spremni i sposobni u svakom trenutku, da se stave na raspolaganje našem društvu.

A onima koji na omladinskim rad gledaju popriječko (a takovih još uvi jek ima), i protive se uključivanju mladih i njihovom interesu za samoupravljanje i angažiranje na sprovođenju akciono-političkog programa, treba biti jasno, da su i mlađi također sastavni dio Mjesne zajednice, škole, OOUP, i sportskih organizacija, da su spremni i dužni da se uključuju u taj rad.

Ovome bih pridodao citat iz završne riječi na drugoj konferenciji SKJ: »Našoj mladoj generaciji treba obezbjetiti širi sadržaj kojim će se baviti. Jasno je da omladina treba razonode i ja nisam, na primjer, protiv igranki. Ali to nije sve. Ona mora da se interesuje za ono što se u našem društvu događa.« (Tito)

Glavno je da smo dobili ugovore

Kao što ste mogli vidjeti u prošlom broju lista, radne organizacije naše općine raspisale su zajednički natječaj za upis učenika u završni stupanj obrazovanja, naravno za zanimanja koja su im potrebna. Iako je sve obavljeno na brzinu, možemo biti zadovoljni, jer u većini općina nije učinjen nikakav korak. Općinska konferencija SSOH Dugo Selo, da bi što bolje obavijestila učenike i studente o uvjetima i načinu dodjeljivanja ugovora, organizirala je tribinu na tu temu. No kao da nema baš previše zainteresiranih. Iz toga možemo izvući dva zaključka, ili su nam učenici tolliko dobri daci, da će ih primiti u svaku školu bez ugovora ili već svaki ima svog »strica« koji će se brinuti o njemu.

Ta vam je psihoza trajala dva dana, ugovori su »podijeljeni«, svagdje po drugačijem ključu. Najčešći kriterij je bio »daj svome pa bio on dak kakov mu drago«, a oni odlični i vrloborci će se već upisati i bez ugovora. Nije važno što je on slab, ali je sin naš? Ponegdje su bili lukaviji, pa su već u utorak 20. 6. go-

vorili zainteresiranim da su sve ugovore podijelili, kao da su to reklamni leci. No ne smijemo zaboraviti ni one koji su se trudili, da se taj posao obavi kako valja. Vjerojatno su se sjetili da će kroz dvije, tri ili četiri godine taj kadar raditi u njihovim poduzećima, pa bi bio red da ga pošteno izaberu. Sada je uglavnom sve prošlo. Većina učenika se upisala kamo je željela, a nama ostaje da budemo zadovoljni onim što je učinjeno dobro. Na propustima treba učiti i nadati se da će ubuduće sve to teći normalnije i završiti ranije. No, čini se, osnovni problem je ostao. Za deficitarnu zanimanje, za koju se mogu dobiti vrlo visoki i povoljni krediti, interesa nema.

Zamislite, što ćemo kroz dvije godine s 20 ekonomskih tehničara, a nećemo imati ništa, jednu kuharicu i možda tek po koju medicinsku sestru. O kovinotokarima, soboslikarima, zidarima i rukovaocima građevinskih strojevima nije potrebno ni govoriti, jer ćemo ih vjerojatno i sljedeće godine vidjeti označene kao najdeficitarnija zanimanja.

I godišnja skupština Osnovne organizacije Crvenog kriza
Dugo Selo

Sadržajnost zadataka

11. lipnja održana je godišnja skupština nedavno osnovane OO Crvenog kriza Dugo Selo. Izabran je prvo rukovodstvo: predsjednik Damir Hertl, potpredsjednik Nenad Plašić, sekretar Miro Krčmar, blagajnik Jasminka Pavlović, te izvršni odbor (12 članova) i nadzorni odbor (3 člana) kao i delegati za MOCK Dugo Selo i OO SK Dugo Selo.

Nakon toga je drugarica Dragica Pjevac, glavni inicijator osnivanja OO CK, govorila o programskoj orientaciji Crvenog kriza i predložila plan rada, koji je kasnije jednoglasno prihvaćen. Između ostalog on obuhvaća:

- a) omasovljavanje dobrovoljnih davaoca krvi
- b) predavanje o krvnom pritisku
- c) predavanje o prvoj pomoći

S konstituirajuće sjednici

Priprema za Saveznu akciju

Do sada omladina naše općine nije sudjelovalo u većem broju na radnim akcijama, već samo u sklopu ORB »Zagrebački partizanski odred«, s općinama Sesvete, Želina i Vrbovac i s brigadom »Veljko Vlahović« zajednice općina Zagreb.

Ove godine brigada će brojati 44 omladinskih i omladinaca iz Dugog Sela, te 10 omladinaca iz bratske općine Mionica iz SR Srbije. Na putu za Sjenicu gdje se odvija radna akcija, brigadiri će se zaustaviti u Mionici, gdje će im se priključiti tamošnji omladinci. Od osnutka brigade održane su dvije konferencije na kojima je izabrano rukovodstvo, brigadiri podijeljeni po četama, a ujedno su te konferencije poslužile za zabilježivanje brigadira kako bi na akciju došli kao pravi kolektiv.

U četvrtak 22. lipnja održana je lokalna radna akcija u krugu tvornice emajliranog posuda »Gorica« u Dugom Selu.

Veliki značaj ORB »Vranek Mato Capajev« nije samo u tome što je prva koju organizira naša općina, već i činjenica da je to jedina brigada iz SR Hrvatske u drugoj smjeni, koja učestvuje na ORA »Pešter '78«. Sama akcija odvija se u blizini mjeseta Sjenica, a brigadiri će biti smješteni u omladinskom naselju »XI kongres SKJ«. Radi se na pošumljivanju tj. sađenju borova na obližnjoj visoravni. Brigadirice i brigadiri moći će aktivno sudjelovati u svim oblicima društveno-političkog rada i u društveno zabavnom životu naselja. Na taj način im je pružena prilika da pokazuju ne samo svoje fizičke već i kreativne sposobnosti.

Poželimo im mnogo uspjeha na svim poljima rada i zabave s nadom da će biti dostojni predstavnici omladine, ne samo naše općine već i cijele naše republike.

Konačno bez kvalifikacija

Konačno su nogometari Jedinstva osvojili prvo mjesto u općinskoj ligi Sesvete, i na taj način stekli pravo da igraju u II zagrebačkoj ligi iduće sezone. Mnogi su smatrali da ni ove godine nogometari neće osvojiti prvo mjesto. Razlog za to bio je slab start, i par poraza u prvom dijelu prvenstva. Možda su igrači bili pod utjecajem kvalifikacionih utakmica predprošle i prošle godine koje su nesretno završile po našim igračima, a možda i zbog toga što se u prvi sastav probilo nekoliko mladih igrača koji su do tada igrali u juniorskoj ekipi, pa momčad nije bila uigrana. Već na samom startu drugog dijela prvenstva »Jedinstvo« doživljava poraz na svom terenu od NK »Rugvice«, direktnog konkurenata za prvo mjesto. Tada je izgledalo da je svemu kraj. Zaista je teško bilo i vjerovati u uspjeh naših nogometara. Za mnoge oni su bili već optisani. Ali igrači su dokazali da moguigrati zaista izvanredno. Već duće nedjelje poražena je »Sloboda« iz Ivanje Reke na svom terenu, visokim rezultatom od 4:1. Naši igrači su borbeno, požrtvovano, i uspjeh nije izostao, iako su suci bili veoma pristrani domaćinu. To nije pokolebalo naše igrače, iako su domaćini u tome vidjeli svoju šansu, koji su žestoko napadali na gol domaćina.

Ova pobjeda je značila prekretnicu čitavog prvenstva, jer je »Sloboda« do tog poraza bila na prvom

mjestu. Borbenost i požrtvovanost igrači pokazuju i u ostalim utakmicama. Zaredali su pobijedu za pobjedom i uspjeh nije izostao. Poražene su vodeće momčadi na terenu »Jedinstva«; »Prigorje« i »Zelinac«. Na teškom terenu natopljenom vodom, igraliste je ličilo na pravu kaljužu, ali ni to nije smetalo našim igračima koji su i na takvome terenu pokazali dobru igru, prije svega kolektivnu i tehničku dotjeranu.

Neizvjesnost oko prvog mesta nastavila se do posljednjeg kola. »Prigorje« je imalo bod prednosti ispred »Jedinstva«. U zadnjem kolu vodeće momčadi imale su teška govorovanja.

»Prigorje« u Zelinu, a »Jedinstvo« je išlo u goste »RIZ-u«. Strepili smo, hoće li naši pobijediti i hoće li »Zelinac« uzeti bod »Prigorju«. U tom slučaju bi »Jedinstvo« bilo prvo, jer imaju bolju gol-ratzliku. I u nedjelju poslijepodne stigle radošne vesti sa oba terena. RIZ je pobijeden sa 3:2, a »Zelinac« i »Prigorje« igrali su nerijeđeno. Neizmjerna radost igrača, uprave i svih prisutnih. Za ovaj veliki uspjeh zaslužni su prije svega sani igrači, trener Željko Ivančan, koji se odričao svog slobodnog vremena, da bi dvaput tjedno došao na trening i nedjeljom na utakmicu bez materijalne nadoknade, te upravlja klubom.

Na kraju zaželimo nogometarima »Kadifa«, »Droci«, »Crnomu«, »Ziki«, »Ferdi«, »Jobi«, »Žungulu«, »Stipi«, »Cuzi«, »Steniju«, »Josu«, »Vuču« i drugima puno uspjeha i sreće u II zagrebačkoj ligi.

Karavana mladih

Nagrađeni Kograpovi radnici akcije »Birajmo najboljeg radnika omladinca«: Torček Ivan, Bubnjar Stjepan, Knežić Zvonko, Tukec Stjepan i Grgošić Ivica sudjelovali su u »Karavani mladih« i posjetili Umag.

U programu je bio posjet radnim organizacijama i radnicima Umaga i Bujštine, obilazak i polaganje vijenaca na spomen obilježje streličnjem sestrinama skojevkama Mariji i Lini te prisutstvovanje sportskim susretima mladih iz SR Bosne i Hercegovine, SR Hrvatske i SR Slovenije.

Usprkos lošem vremenu, posjet Umagu i Katoru nastao je u nezaboravnoj atmosferi susreta mladih iz triju republika.

Troškove putovanja i smještaja nagradenih radnika — omladinaca snosila je Sindikalna podružnica »Kograpa« Dugo Selo.

Za drugarstvo treba tako malo

U svemu je osnovno dobra volja, a sve ostalo kad kreće i počelo je. Tako je to sa našim drugarstvom i društvenim životom. Ovako je mislio i prije 150 godina i Henry Dunant — osnivač Crvenog križa, koji je svojom idejom pomogao svijetu i tako dobio prvu Nobelovu nagradu.

Poneseni zacrtanim Programom rada za 1978. godinu omladinci i omladinke, članovi Omladinske organizacije Crvenog križa Dugo Selo krenuli su na dvodnevni izlet u Beograd i Arandelovac, sa ciljem da upoznaju bračku omladinu SR Srbije, njihovo drugarstvo i prirodne ljepote SR Srbije. Ići i doživjeti, vidjeti i koristiti, upoznati i stvoriti, sve to je sadržano samo u dva dana.

Put do eBograda i Arandelovca je dalek, ali topila drugova i drugarija, koji su bili naši domaćini smanjila je udaljenost zauvijek. Izlet je iznad Arandelovca — Bukulja, gdje su nas smjestili domaćini Opštinska konferencija saveza socijalističke omladine Arandelovca, pružala nam je prekrasne vidike, a srdačnost domaćina bila je takva, da se sve srođilo u toplinu toga grada. Jedan od najlepših parkova naše domovine, ukrašen skulpturama naših i stranih kipara izrađenih od venčačkog mramora, pružio je sliku, koja se mora poželiti i pobuditi želju, da to isto čovjek stvari u svojoj blizini, da tako doprinese i svojoj zređini.

Drugarstvo i srdačnost aktivista Opštinskog odbora Crvenog krsta Starog grada — Beograda, riječi uputene za dobrodošlicu i dajnju su tuđinu u okviru aktivnosti organizacije Crvenog križa omladine, su up-

ravo ono što mlade zbljžava i podsjeća. Izmjenili smo naša iskustva, upoznali smo glavni grad naše domovine, upoznali smo mnogo za kratko vrijeme, upoznali smo ljudi.

U Beogradu smo posjetili i atelje diplomiранog kipara Dragana Dimitrijevića, s kojim se poznamo još iz vremena njegovog odsluženja vojnog roka u Dugom Selu, a upoznali smo ga preko izložbe njegovih radova organizirane u Dugom Selu i u suradnji armije i naroda Općine Dugo Selo.

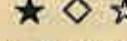
Uteci sa puta prenose se onim članovima, koji nisu imali priliku da podu s nama.

D. P.

Nije istina

— da se ratoborni duh dugoselskih sportaša smršio.

Rukometari imaju nešto protiv ljudi u crnom (sudaca).

— da ćemo ljetos umirati od doade.

Sezona »pokera« samo što nije počela.

— da je najveći broj gostonica u starom dijelu našeg mjeseta.

Martin breg postaje »meka« za ugostitelje.

— da nam je izbor namirnica u trgovinama baš i zastario.

Vrlo često možete umjesto mlijeka dobiti »srutku« u tetrapaku.

Novi članovi

Kao i uvijek do sada i ove je godine u redove Saveza socijalističke omladine primljeno preko 150 učenika sedmih razreda OS Rugvica i Dugo Selo. Svečani čin obavljen je uči »Dana mladosti«, uz prisustvo boraca NOB-a, omladine, te učenika i nastavnika škola, u memorijalnom parku Oborevo. Ovoga puta sat povijesti o učeštu omladinaca naše općine u drugom svjetskom ratu, održao je drug Branislav Šruk. Prigodan program izveili su učenici objiju škola.

Gaudeamus — 78

U velikoj dvorani koncertne kuće »Vatroslav Lisinski« 13. lipnja 1978. god. održano je maratonsko natjecanje mladih pjevača amatera pop-rock gospašta. Bilo je to zaista maratonsko natjecanje, jer je trajalo gotovo punih 5 sati.

Loša organizacija programa pomalo je provokativno djelovala na publiku, tako da ona umalo nije »demolirala« dvoranu. Uzvici negodovanja, zviždanje, bacanje papira na pozornicu, sve je to slika koja ni u kom slučaju ne bi oduševila nekog promatrača sa strane.

No, tko je kriv teško je reći.

Spomenimo još samo da je na natjecanju nastupio i naš mladi pjevač Mladen Ištvanić s kompozicijom »Jedna zima s Kristinom« i osvojio u velikoj konkurenциji izvršno četvrti mjesto. Mladen nas ni ovoga puta nije razočarao i opravdo je naša očekivanja.

PREDSTAVLJAMO VAM
MLADE SPORTASE

Ivica Mavrek-Kadifa

Uz sve dobre strane naših omladina, ipak je malo teže izdvojiti one, čija aktivnost nije vezana samo uz jednu oblast. Vjerujemo da smo ipak uspjeli pronaći pravog, aktivnog omladina, sportaša, a također i dobrog mladića. Naš sugovornik je Ivica Mavrek-Kadifa.

Omladinske novine: Odale te snađa i vrijeme za sve ono što te zaučuplja i čime se baviš?

Kadifa: Nije riječ o snazi. Mislim da je u pitanju samo volja i inspiracija, a kod sporta i talenat. Uz sve to, naravno, dolazi i marljivost. Često me prati i spoznaja da nemam što izgubiti (primjer: »Trka odođenja«). Vrijeme mi nije za sada problem, ali kasnije ću i o tome morati razmišljati.

Ivica Mavrek-Kadifa

Omladinske novine: Imao si mnogo uspjeha u svim aktivnostima, gdje vidiš svoju pravu budućnost?

Kadifa: U sportu je to svakako nogomet, jer ga stvarno volim. Drugde (ORA, omladina) ću nastojati bolje ispunjavati zadatke.

Normalno da mi nogomet nije osnovna preokupacija. Završio sam srednju školu, ali još uvijek nisam odlučio hoći li dalje (fakultet za fizičku kulturu) ili nešto drugo.

Omladinske novine: Aktivan omladinac?

Kadifa: Praktički nemam neka zaduženja. Mislim da bih mogao i trebao se još više aktivirati.

Omladinske novine: Društvo, prijatelji, okolina?

Kadifa: S te strane nema problema. Imam mnogo prijatelja, a također i jedan uži krug u kojem se stalno krećem. Ovdje nalazim velik dio inspiracije za sve ostalo.

To je bilo gotovo sve što nam je on rekao. Ne bismo ga željeli isticati kao uzor drugima, ali mnoge njegove osobine bi mogle poslužiti za primjer. Mnogo bi nam značilo, a nje mu samome najviše, da ostane ovakav i da to iščiši u njega. Vjerujemo u njega: »Samo naprijed Kadifa.«

«Omladinske novine» glasilo OK SSOH Dugo Selo izlazi kao prilog »Dugoselske kronike« svakog 25. u mjesecu. Glavni i odgovorni urednik: Branko Kocet. Uređuje redakcijski odbor: Smiljana Drame, Jadranka Pavlović, Zoran Ivančević, Zdravko Pekera, Miro Krčmar, Božidar Grgošić, Branko Kocet.

Bracek

50 godina rada i postojanja tvornice »Gorica«

Ove godine tvornica »Gorica« slavi svoj jubilej 50. rođendan. 50 godina nije mnogo, ali nije ni malo, ipak to je put dugačak pola stoljeća. O tom prijedrenom putu, o historijatu razvoja »Gorice«, Vi ćete se obavijestiti iz monografije koju ste primili, ili ćete je primiti. Međutim, ipak mi dozvolite da Vas ukratko upoznam sa nekoliko podataka o tom prijedrenom putu, dugom pola vijeka.

Tvornica »Gorica« osnovana je 1928. godine, najprije pod imenom »Arko emajl«. Tadašnja tvornica žestokih pića i kvasca, »Arko« imala je u svom sastavu bačvariju koja je služila za izradu ambalaže. Vlasnik, da bi iskoristio njen kapacitet orijentirao se u početku na izradu pocićanog, kolaisanog i brusenog posuda. Plasman takovog asortimanu u to vrijeme bio je otezan s razloga, jer je tadašnja tvornica emajliranog posuda »Vesten« u Celju pokrivala tržiste širim asortimanom pocinčane i emajlirane robe. U takvoj situaciji i »Arko« 1930. godine počinje sa proizvodnjom emajliranog posuda. Slaba opremljenost tvornice i poznata svjetska ekonomika kriza tih godina, učinili su sve je, vlasnik loše posluje, zadužuje je i dolazi do stecaja. Na račun dugovanja tvornica preuzima Opće bankarsko DD u Zagrebu, gdje je zastupljen strani kapital, u stvari filijala bečke banke »Wienerbank verein«. Banka kao novi vlasnik, stavila je u jesen 1936. godine tvornicu u pogon pod imenom »GORICA«, koji je bio motiv za to ime nismo mogli saznati. Zaštitni znak Gorice, »Slon« sa uzdignutim rukom bio je izabran kao pandam zaštitnom znaku tvornice Vesten u Celju, koja ima dva lava. Tadašnja politička zbivanja u Evropi imaju svog odraza i na sudbinu tvornice, stoga 1939. godine Opće bankarsko DD prodaje tvornicu grupi građana koji pod nazivom »Gorica« DD osnivaju akcionarsko društvo sa različitim brojem participacije u akcijama. Tvornica se počinje postepeno razvijati sve do početka II. svjetskog rata.

Paralelno sa tom heterogenom problematikom razvoja tvornice, dolazi i do organiziranih protestnih akcija radnika. Među radnicima se osjećao jaki utjecaj URS-ovih sindikata, tako da donijeta zabrana rada URS-ovim sindikatima sa strane tadašnjih vlasti nije postigla željeni cilj. Partijska i sindikalna organizacija bile su vrlo aktivne. Prilikom izlaska radnika iz tvornice, održavani su kraći govor i dijeljeni letci o tadašnjim zbivanjima i borbi radničke klase. Policija je često vršila preslušavanja i hapšenja pojedinih radnika. U takvoj situaciji neki od aktivnijih pojedinaca morali su napustiti rad u tvornici kao npr. Boban Tadija i Dumenić Anka.

Rat i okupacija zemlje 1941. godine prouzročio je za Partiju i ostale aktiviste još mnogo težu i složeniju borbu, koja zahtjeva i veće žrtve, za socijalno i nacionalno oslobođenje zemlje.

Usprkos teroru sa strane okupatora i njegovih slugu ustaša, među radnicima sakupljena je pomoć u raznim oblicima, od ljekova do novčanih priloga za NOP. Ujedno se povećao i broj članova aPartije. Za to vrijeme primljeni su u Partiju drugovi: Bilić Krešo, Pačenovski Stanko, Kosanović Nikola, Drakulić Milan i Habuš Ivan. U tvornici se donosi ilegalna stampa i razni letci i postoji organizirana veza za prebacivanje ljudi u partizane.

Svakako da je ova borba zahtjevala i svoje žrtve. U logorima i zatvorima ubijeni su od strane okupatora i domaćih izdajnika drugovi:

Adriani Viktor, Orešković Nikola, Pardo Morić, Dumbović Franjo, Šafar Ivka, Levy Josip, Žerjav Franjo i Vajdić Bartol, dok su Kalisari Ivan i Boban Tadija poginuli u NOB-i.

Svima njima koji su svoje živote dali za oslobođenje naše zemlje, kao i svim ostalim drugaricama i drugovima koje je do danas smrт odvojila iz sredine našeg kolektiva neka je vječna slava!

Tokom rata postepeno dolazi do stagnacije proizvodnje radi nedostatka sirovina i svjesna kočenja proizvodnje sa strane radnika.

Nakon završetka rata 1945. godine izvršena je konfiskacija tvornice radi suradnje vlasnika sa okupatorom. Formirana je privremena uprava, koja u početku rukovodi tvornicom.

10. XI 1946. godine rješenjem Predsjedništva vlade NR Hrvatske osnovano je novo socijalističko poduzeće pod nazivom »GORICA« — metalna industrija.

U okviru tadašnjih proizvodnih

brzo. Već je na početku rečeno da je tvornica kod osnivanja bila snabdjevana sa starim rabljenim strojevima i uređajima. Radi takove naslijedene situacije u tvornici i općih privrednih teškoća nakon oslobođenja zemlje, nije tvornici omogućen brži razvoj.

Tek kasnije ulagali smo u rekonstrukciju postojećih kapaciteta svaki dinar, koji smo za te svrhe mogli odvojiti, nakon raspodjele prihoda odnosno dohotka. Vrijedno je spo-

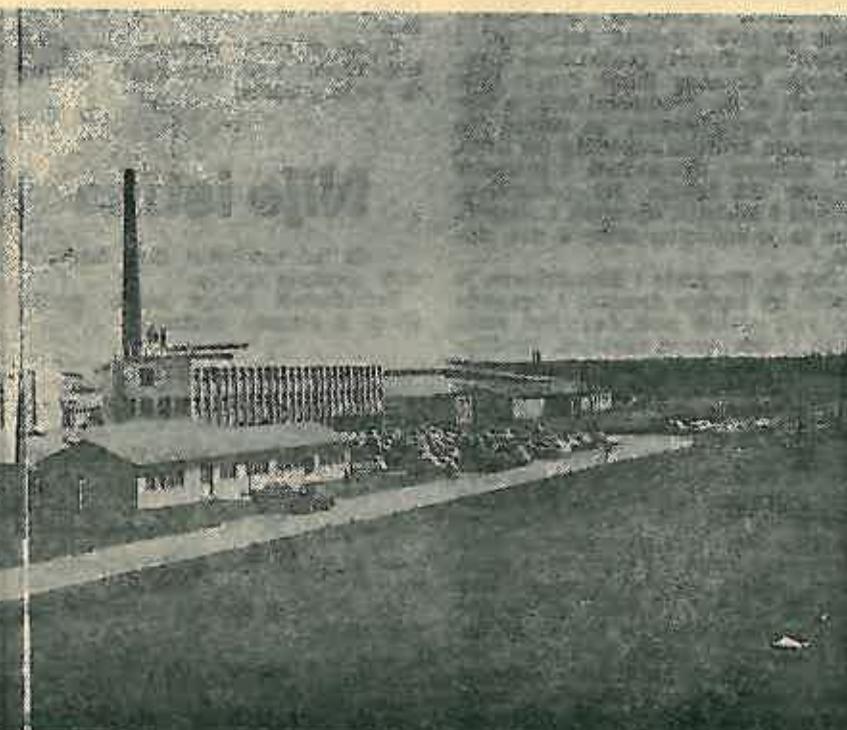
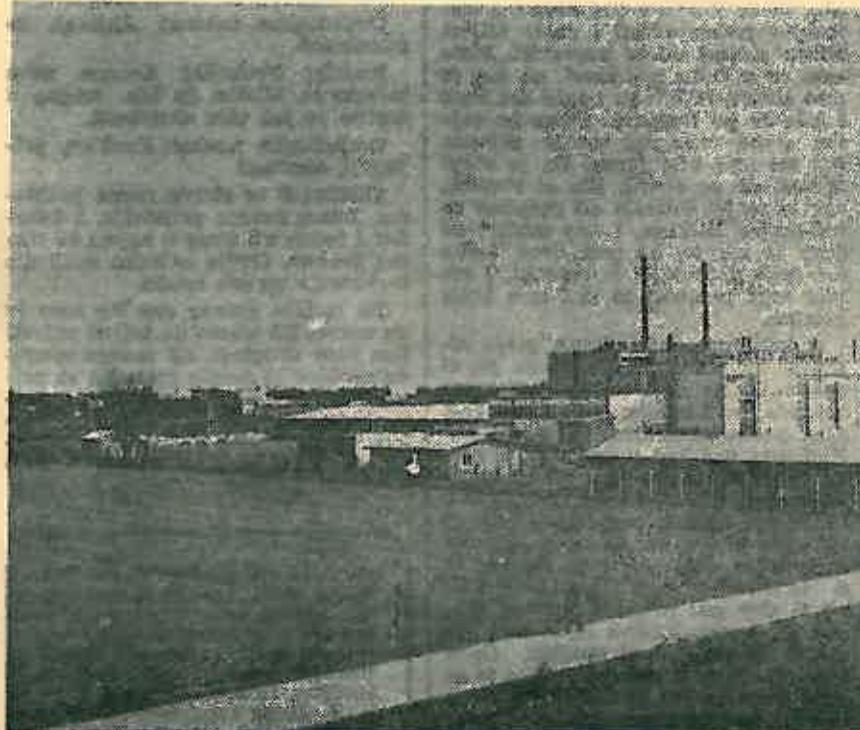
Prije 50 godina Tvornica »Arko« u Zagrebu

mogućnosti proizvodilo se emajlirano, pocinčano i brušeno posude u količini od cca 600 t godišnje. Uz ovu osnovnu proizvodnju obavljala se i uslužna djelatnost pocinčavanja raznih proizvoda, izrada cestovnih znakova i putokaza, natpisnih ploča za ulice i ustanove, kućnih brojeva, kao i razne strojne usluge.

Razvoj, proširenje i unapređenje tehničke djelatnosti u »Gorici« se odvijao uvijek prema željama kolektiva, barem ne dovoljno

menuti da, iako je u to vrijeme naša tvornica ubrajana među najakumulativnija poduzeća unutar metalo-pregradivačkog kompleksa, ostajalo je od te akumulacije relativno malo sredstava za vlastite fondove, jer je najveći dio akumulacije odvojen, zahvaćen raznim fiskalnim instrumentima sa strane društvene zajednice. U takvoj situaciji bilo je gotovo onemogućeno stvaranje vlastitih fondova u takvoj visini, koji bi

Nastavak na 7. strani

Panorama Tvornice »Gorica« smještene u industrijskoj zoni Dugog Sela

Nastavak sa 6. strane

onemogućavali neki ozbiljniji investicioni zahvat.

U međuvremenu dolazi u svijetu do jakog razvoja emajlirane industrije, pogotovo kada je u Americi pronađen način izrade emajla na bazi titanovih i cirkonijevih spojeva, pomoću kojeg su se troškovi emajliranja smanjili za cca 40%, a dobivena su bolja svojstva emajliranih proizvoda. Ova tehnička dostignuća u svijetu, napuštanje distributivnog sistema u zemlji i postepeno sredjivanje tržišta, uvjetovalo je da se i u "Gorici" počelo sa proizvodnjom šireg assortimenta emajliranih proizvoda. Napravljena je korektura proizvodnog programa, napuštena je proizvodnja natpisanih ploča, kućnih brojeva i putokaza i pomalo se napustala uslužna djelatnost emajliranja. Prislo se proizvodnji proširenog assortimenta emajliranog posuda bolje kvalitete i ljepeših oblika.

U to vrijeme bila je velikih teškoća kod nabave sirovina iz ovoza, radi nedostatka deviznih sredstava. (Nažalost kao i danas). Cijene novih vrsta emajla koje smo uvozili bile su konjunkturne, stoga se u "Gorici" još 1954. godine počelo sa proizvodnjom titan emajla za vlastite potrebe i za tržiste. Ta se proizvodnja iz dana u dan usavršavala i jačala tako da danas proizvodimo razne vrste:

- emajla za emajliranje čeličnog lima
- emajla za emajliranje ljevanog željeza i
- razne vrste keramičkih glazura.

Ovom proizvodnjom naša se zemlja osloboda uvoza, čime se uštenudu znatna devizna sredstva kontvertibilne valute.

Ovakav razvoj "Gorice" imao je i veliki utjecaj na razvoj bijele tehnike u zemlji. Stručnjaci "Gorice" nesobično pomažu i sudjeluju kod osnivanja i unapređenja emalne tehnologije u svim poduzećima u zemlji osim tvornice "Emo" u Celju. Ova suradnja i danas je prisutna, a proširuje se i na keramičku industriju.

Na prijašnjoj lokaciji u Zagrebu tvornica se radi postepenog širenja grada naša u njegovom stambenom centru, gdje nije više postojala mogućnost za daljni razvoj djelatnosti, stoga je donijeta odluka da se tvornica izgradi u Dugom Selu. Investiciona izgradnja započeta je 1970. godine u uglavnom dovršena pod konac 1973. godine. Radni prostor izgrađenih tvorničkih objekata iznosi oko 35000 m². Za građevinski dio, energetiku i novu opremu bilo je utrošeno 33.000.000 dinara.

Smatram da je to učinjeno u pravo vrijeme i da je učinjeno dobro, jer danas bi to bilo mnogo teže. Ujedno je na ovaj način svečan dan potrebljano spomenuti dane preselejena tvornica u Dugo Selo. Naime, veliki dio opreme, strojeva, alata, uredaja i naprava trebalo je prevesti sa stare lokacije iz Zagreba u novu u Dugom Selu i to tako smisljeno da ne dođe do pada proizvodnje. Taj je zadatak sa strane stručnih tehničkih ekipa bio u potpunosti obavljen, održan je kontinuitet proizvodnje. Što se u takvoj situaciji može nazvati pravim radnim podvigom.

Zapravo kroz cijeli poslijeratni period kod radnika "Gorice" vladala jedan radni entuzijazam, što nam pokazuju komparativni podaci ostvarivanja kocičinskog obima proizvodnje.

Gledajući po vremenu intervalima proizvedenu robu za tržiste rezultati su slijedeći:

godine proizvedeno je	t robe za tržiste
1946.	607
1950.	902
1955.	1746
1960.	4817
1965.	5835
1970.	8424
1975.	10817
1977.	14960

Po grupama assortimenta ako pojedine godine označimo sa indeksom 100, imamo podatak

God.	Met.	rad	Emajli i glazure	Ukupno
1946.	100	--	--	100
1950.	142	--	--	142
1955.	115	100	--	288
1960.	173	225	100	794
1965.	210	163	179	932
1970.	433	146	280	1388
1975.	528	147	395	1782
1977.	634	244	563	2465

Broj zaposlenih radnika kretao se:

Godina	Broj zaposlenih	Index
1946.	220	100
1950.	291	132
1960.	644	290
1970.	814	370
1977.	1297	580

Iz iznjedrenih podataka vidljivo je da je kocičinski obim proizvodnje u vremenu 1946 - 1947. godine povećan kod emajliranog i ostalog posuda za oko 6,5 puta, kod uslužnog emajliranja i cinčanja u vremenu od 1955. - 1977. godine za 2,5 puta, emajli i keramičke glazure 5,6 puta ili ukupan kocičinski obim proizvodnje 1946 - 1977. godine 2,5 puta.

Broj zaposlenih za to vrijeme povećan je za oko 5,8 puta.

Ovim podacima bi stručnjaci eventualno mogli prigovoriti da su orijentacioni, obzirom na assortiman i svojstva proizvoda. Moram odmah odgovoriti, da se radi o identičnom assortimanu naših proizvoda, koji je u razdoblju posljednjih 20 godina iz godine u godinu povećao, ljevanje željeza i keramičke glazure uspjeli smo u rotelkom razdoblju postići relativno visoku proizvodnost.

Oznacimo li 1955. godinu sa indeksom 100 dobivamo:

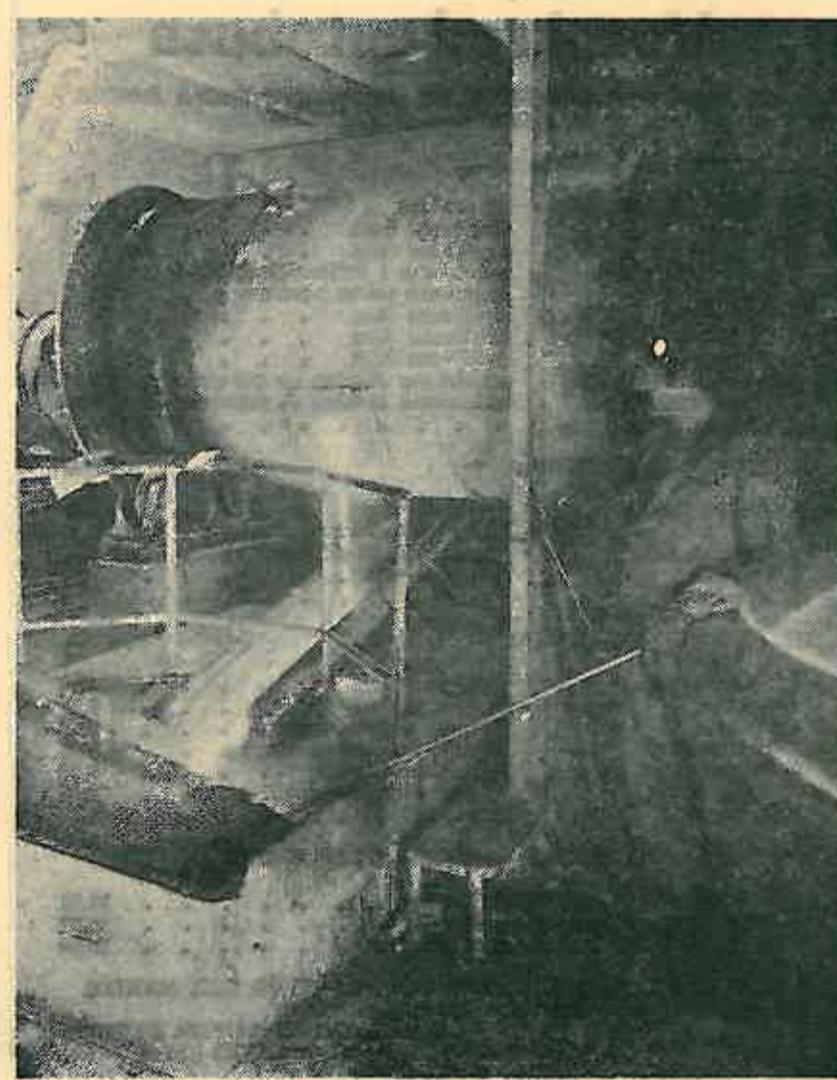
Godina	Postignute je
1960.	133
1965.	148
1970.	242
1975.	252
1976.	268
1977.	315

U vremenu od cca 20 godina proizvodnost, kao što vidimo povećana je više od 3 puta uz poboljšanje svojstava proizvoda. Ti podaci pokazuju nam korektnost politike razvoja i investiranja, kao i zaštitu kolektiva, kroz ciljne u borbi za reproduktivnu sposobnost tvornice. Na žalost, mora se naglasiti da, tako unutar grupacije priznavača posuda postižemo vrhunske rezultate, akumulativnost nam nije dovoljna za brži razvoj i modernizaciju tvornice, jer cijene sirovina, raznog potrošnog materijala, energije i ostale obaveze, rastu daleko brže od cijena naših proizvoda.

U takvoj situaciji jedini nam je izlaz, stalna borba za bolju organizaciju tehničkog procesa, modernizaciju postrojenja i alata, koristeњe radnog vremena, opće sredstava i sl. Dakle, svega što vodi povećanju proizvodnosti i ekonomičnosti. U takvom razvoju i investicionom zahvatu nalazimo se i sada, koji će nam omogućiti realizaciju naših zatvorenih planova.

U ovoj godini u "Gorici" će se ostvariti ukupni prihod od oko 400.000.000 din. Od toga 15% izražena na konvertibilne podrudje uz ostatak dohotka za fondove oko 20.000.000 din. Zaposleno je 1150 radnika, prosječan mjeseci neto osobni dohodnik iznosi 430.000 din.

Kao neodvojiv zadatak uz svu našu problematiku kojom se posvećuje posebna pažnja je društveni

Kontinuirana kadna pec

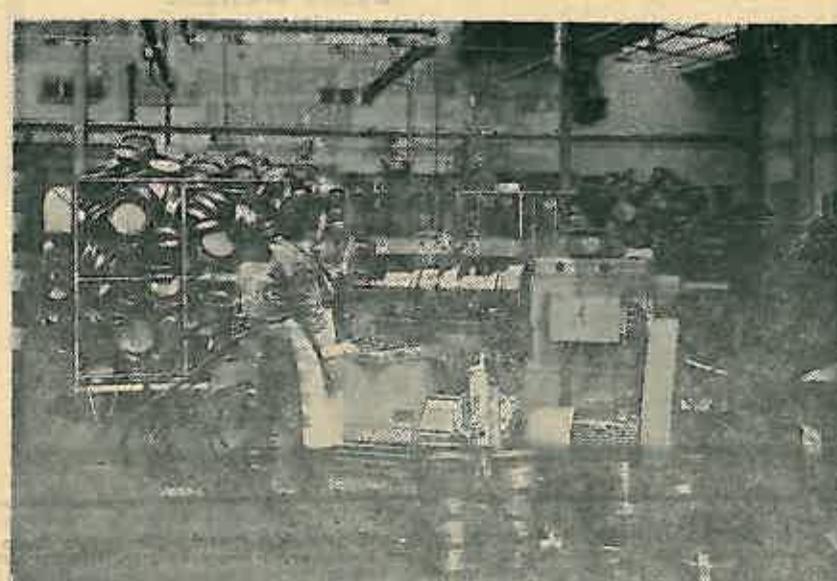
standard. Maksimalno moguća sredstva odvajaju se za zdravstvenu zaštitu, društvenu prehranu i odmor i rekreaciju, prijevoz radnika na rad i sa rada i naročito za stambeni izgradnju. Pokraj niz hereditata koji su dati članovima kolektiva za adaptaciju stana, tvornica raspolaže sa 96 stanova koji su podijeljeni radnicima. U ovoj jubilarnoj godini izrađuje se program za kupnju dželija.

Tom dostignuću u velikoj mjeri pridonjela je i stalna briga za poboljšanje kvalifikacione strukture kolektiva.

Možemo reći da sve ovo iznjeto samo je jedan mali osvrt na pređeni put. Svijseni smo da moramo još mnogo i stalno se boriti za unapređenje proizvodnje i samoupravnih odnosa unutar poduzeća, kao i povezivanja sa našim poslovним partnerima u sklad Zakona o udruženju proizvodnje i samoupravne strukture.

Eto! Drugarice i drugovi, mislim da možemo bez nekih pretenzija za isticanjem na današnji svečani dan reći, da smo u prijednom putu izvršavali svoju dužnost prema našem samoupravnom socijalističkom društvu i da ćemo to i dalje činiti.

Kvalifikacija	1955. godina	1977. godina
VSS	3	26
VS	—	17
SSS	6	128
VKK	1	19
KV	39	125
PKV	85	382
svega	134	692
	= 36,8%	= 54%
Ukup. zaposl.	365	1289

Straj za planiranje

Vozni red autobusa

ZA PRIJEVOZ GRADANA NA PROSLAVU DANA BORCA
4. SRPNJA — U PRESEKU

I. AUTOBUSNA LINIJA:

Mjesto	Stanica	Sat polaska
1. Predec	društveni dom	7,15
2. Lupoglav	društveni dom	7,25
3. Lupogl. Greda	autobusna i željeznička stanica	7,30
4. Ostrna	spomenik palim borcima	7,45
5. Leprovica	društveni dom	7,45
6. Obedišće	društveni dom	7,55
7. Ježovo	društveni dom	8,00
8. Dugoselska Greda	autobusna stanica — autoput	8,00
9. Dugoselski Crnec	autobusna stanica — autoput	8,05
10. Presek		8,15

II. AUTOBUSNA LINIJA:

1. Ivanja Reka	društveni dom	8,35
2. Sop	kod Motela Juvan	8,45
3. Nartska Sela	kod Šljunčare u Trsteniku	8,55
4. Rugvica	kod Instituta	9,05
5. Presek		9,10

III. AUTOBUSNA LINIJA:

1. Stakorovec	društveni dom	9,30
2. Graćec	društveni dom	9,35
3. Prikraj	izlaz na glavnu cestu	9,40
4. Brckovljani	Pošta i autobusna stanica	9,45
5. Božjakovina	Benzinska stanica	9,50
6. Dugo Selo	zgrada Skupštine općine	9,55
7. Presek		10,10

POVRATAK — POLAZAK IZ PRESEKE:

— za putnike I. autobusne linije	17,00
— za putnike II. autobusne linije	18,30
— za putnike III. autobusne linije	16,00

U SLUČAJU LOSEG VREMENA POVRATAK CE BITI RANIJE.
PRIJEVOZ U OBA PRAVCA JE BESPLATAN.
OPĆINSKI ODBOR SUBNOR-a
DUGO SELO

JEDINSTVENA PRILICA

NARODNO SVEUČILIŠTE
DUGO SELO
organizira

TEČAJ ZA VODITELJA ČAMACA

UPIS VRŠIMO SVAKOG DANA DO 10. VII 1978.

CIJENA 500.— dinara

Sve informacije u Narodnom sveučilištu Dugo Selo ili na telefon
72 - 319

OGLAS

BRIJAČKO-FRIZERSKI SALON

»DUŠKO«

Dugo Selo, Pavlićeva 21/1

Radimo svakodnevno osim srijede od 8,00 do 19,00 sati.
Posjetite nas i uvjerite se u brzinu, kvalitetu i solidnost usluge.
Vlasnik: Duško Velimirović

BOLNO SJECANJE

na voljenu majčicu, suprugu i kćerku jedinicu

MARICU KEBER rod. ROBIĆ

UČITELJICA

Majčice 25. V navršilo se 7 punih godina što si nas ostavila u svojoj 44 godini života.

Mila majko neka ti je vječna slava. Hvala svima koji se je sjecaju.

Ožalošćeni:
sinovi Milivoj i Dobrica,
snahe Mirella i Vesna,
malji unučić Adam,
suprug Stevo
majka Robić Jaga,
s puno boji i tuge

Centralna svečanost

U Zagrebu je 17. lipnja 1978. godine održana centralna svečanost povodom pedesete obljetnice postojanja i rada, a za načinje zasluge i postignute uspjehe u radu od značaja za napredak zemlje.

Centralna svečanost održana je u okvirima svečanih sjeđnica Radničke savjeta radne organizacije OOUR-a i radnih zajednica.

Na svečanoj sjednici prisustvovali su: drugarica Ema Derossi-Bjelajac, potpredsjednik Sabora SRH, drug Ivan Vrhovec, predsjednik Vijeća općina Sabora SRH, drug Josip Balija, predsjednik Izvršnog vijeća Skupštine zajednice općine Zagreb, drug Stjepan Vrabeć, predsjednik Konferencije SKH Zajednice općina Zagreb, predstavnik društveno-političkog i javnog života općine Dugo Selo, zaposleni u tvornici »Gorica«, te umirovljeni radnici tvornice.

Zbor je otvorio drug Stjepan Streec, predsjednik Radničke savjeta radne organizacije. Zahvaljujući se na odazivu gostima i radnicima tvornice predao je riječ direktoru tvornice, drugu Franji Vučecu, koji je govorio o razvoju »Gorice« u proteklih 50 godina postojanja. Drug Vučec pročitao je i Povelju o dodjeljivanju zlatne plakete i zlatne značke Josipu Brozu Titu što je pozračeno dugotrajnim aplauzom.

Podpredsjednik Sabora SRH, drugarica Ema Derossi-Bjelajac predala je generalnom direktoru tvornice, drugu Vučecu, Orden rada sa zlat-

nim vilenjem kojim je drug Tito odlikovao tvornicu povodom 50 godišnjice postojanja i rada, a za načinje zasluge i postignute uspjehe u radu od značaja za napredak zemlje.

U povodu 50 godišnjice na svečanosti je uručeno i šesnaest odlikovanja i medalja zaslužnim radnicima »Gorice«.

Ordenom rada sa zlatnim vilenjem odlikovan je Stanislav Magdalenić. Za zasluge i postignute uspjehe u radu od značaja za razvoj zemlje odlikovani su Ordenom rada sa srebrnim vilenjem slijedeći drugovi: Milan Audić, Luka Bakarić, Dragutin Keserić, Fanika Milković-Ožbolt, Milka Pačenovski-Vrščak, Branko Perčić i Ivan Siročić.

Medaljom rada odlikovani su: Stjepan Besednik, Josip Drgeštin, Josip Grabešić, Marijan Krivec, Đuro Kropf, Josip Skleuzer, Vlado Vrabeć i Vesna Vuković-Riha.

U ime odlikovanih zahvalio se je drug Luka Bakarić, a odlikovanje je predao predsjednik Skupštine općine Dugo Selo, drug Ivica Kulaš. Sa svečanosti je upućeno i pozdravno pismo drugu Titu s čvrstim obećanjem za postizanje još većih radnih pobeda i pobjeda u razvoju socijalističkih samoupravnih odnosa u sredini tvornice.

Na kraju svečanosti održan je kratak kulturno-umjetnički program, a povodom jubileje izdana je i monografija »Gorica«.

m.

Ugasio se jedan život

Prebrzo i prerao ugasio se život drugarice Ivke mnogo če iznenaditi dobrovoljne davaoce krv, jer mnogi od njih još ne znaju, a mnogi ne vjeruju da više nema drugarice Ivke.

Teška i okrutna bolest pokosila je njezin život tako brzo, da prosti ne možemo vjerovati da više nema među nama drugarice Ivke. Rodila se, odrasla i živjela u Dugom Selu. Dužnost OOCK vršila je 18 godina kao i dužnost blagajnice »Društvo žena«.

Dugo Selo. Svi ju znamo kao brižnog požrtvovanog i savjesnog radnika kako na dužnosti za koje je bila plaćena tako i na dobrovoljnim radovima koje je od srca izvršavala. Nije žalila ni vremena, ni snage a često puta nitij svojih finansijskih izdataka da sve što započne uspije, jer joj je jedini cilj bio da svaki posao uspije uredno, točno i na vrijeme.

Sjećamo se akcije Crvenog križa, sakupljanje robe, papira i ostalog, gdje se zalagala da maksimuma svojih snaga, da svaka poduzeta akcija uspije. Nije joj bilo teško u svaku dobu izdati robu ili hranu onima kojima je to bilo potrebno, a naročito je imala sreću i razumijevanja za djecu kojoj je bila potrebna pomoć Crvenog križa.

Mnogi čitaoci ovih redaka bit će neugodno iznenadjeni ovom tužnom obavijesti o smrti drugarice Ivke, jer se po ulicama još uvijek ljudi pitaju »Zar zbilja je umrla drugarica Ivka«.

Da zbilja je više nema među nama jer smo se 1. lipnja oprostili od ne na onom tužnom mjestu od kuda više povratka nema.

Dugo smo stajali i sa bolom prostrali; onu crnu hladnu ruku u koju je položeno tijelo drugarice Ivke, jer nismo mogli shvatiti da je zbilja tamo zauvijek ostavljeno, ali ostat će nam u trajnoj uspomeni, jer je bila prava drugarica, čovjek i prijatelj.

U ime aktivista Crvenog križa »Društva žena« i SUBNOR-a Dugo Selo još jednom kažemo: »Veliko ti hvala drugarice Ivka na tvom trudu i radu.«

Juraković Dragica
pred. OOCK

DUGOSELSKA KRONIKA — glasilo društveno-političkih organizacija općine Dugo Selo. Izlazi svakog 10. i 25. u mjesecu. Izdavač: Narodno sveučilište Dugo Selo, Ulica braće Bobinac 21-a, tel. 72-319. Glavni i odgovorni urednik: JOSIP HORVAT. Urednik lista HRVOJE MEDIMOREC, Dugo Selo, Lenjinova 12, lektor JOSIP TRNISKI. Urednički urednički odbor: Ivan Vrančić, Hrvoje Medimorec, Marija Belać, profesor, Moja Crnić, Stjepan Turčinac, Dragutin Jaklić, Josip Trupeč i Josip Horvat. Tisk: IBG — tiskara »Zagreb«, Zagreb, Pradovlječeva 21-23. Cijena pojedinačnom broju 2,00 dinara. Pretpisat tromjesečna 15,00 dinara, polugodišnja 30,00, godišnja 60 dinara (u pretpisatu je u računata 1 poštarska). Pretpisate se šalju na Hro-ra-čun Narodnog sveučilišta Dugo Selo br. 30111-103-6363 kod SDK Dugo Selo. Rukopisi se ne vraćaju.